

ІНСТРУКЦІЙНА КАРТКА №1

проведення навчальної практики

Ознайомлювальна практика

Тема. *Ознайомлення з структурою, завданнями Козелецької районної державної лікарні ветеринарної медицини.*

Мета заняття: ознайомити здобувачів освіти з структурою, завданнями Козелецької районної державної лікарні ветеринарної медицини.

Зміст і послідовність виконання завдання.

1. Ознайомитись з історичною довідкою ветеринарної служби Козелецького району.
2. Ознайомитись з нинішньою структурою ветеринарної служби Козелецького району.
3. Ознайомитись з основними завданнями Козелецької районної державної лікарні ветеринарної медицини.

ХІД ВИКОНАННЯ

1. Ознайомитись з історичною довідкою ветеринарної служби Козелецького району.

Козелецький район, який здавна вабить до себе туристів неповторними архітектурними пам'ятками, щедрою, багатою на водойми і ліси природою, розташований у південно-західній частині Чернігівської області. Площа 2,7 тис. км², 111 населених пунктів.

Районний центр – селище Козелець, розташоване на річці Остер, на автомагістралі Одеса - Санкт-Петербург (Е-95).

Вперше згадується у XV столітті. У XVII-XVIII ст. було сотенним містечком, а з 1669 року тут розміщувався центр Київського полку, будівля полкової канцелярії збереглася і до нині, в ній знаходиться Козелецька районна бібліотека. З 1782 року – повітове містечко.

До 1923 року територія сучасного Козелецького району відносилась до Козелецького та Остерського повітів. Зона обслуговування в Козелецькому повіті поділялася на першу і другу ветеринарну дільницю.

В Козелецькому повіті до першої ветдільниці входили м.Козелець і волості: Козелецька, Чемерська, Держанівська, Олишівська, до другої ветдільниці входили с.Бобровиця і волості Бобровицька, Кобищанська, Щаснівська, Ярославська, Воронківська, Новобасанська, Ядловська, Новобиківська, Мостищенська.

В Остерському повіті до зони обслуговування ветеринарними фахівцями відносились м.Остер і волості Остерська, Сорокошицька, Морівська, Вовчківська, Броварська, Семиполківська, Гоголівська. У 1906 році ветеринарний персонал

Остерського повітового земства складався із 1 ветеринарного лікаря і 5 ветфельдшерів, із яких 4 працювали на самостійних ветамбулаторіях у містечку Гоголів, с.Чернин, Сорокошичі і містечку Семиполки. Один ветфельдшер працював при ветеринарному лікарю в Острі.

Діяльність ветеринарного персоналу полягала в лікуванні домашніх тварин - головним чином приведених в амбулаторію, також проведення розтину для постановки діагнозу, мікроскопічних досліджень, виїздах з лікувальною метою та профілактичні щеплення проти бешихи свиней, також службове листування, складання звітів, участь у нарадах .

У 1906 році сільськогосподарських тварин, які захворіли і користувались ветеринарно-медичною допомогою по всіх 4 фельдшерських і 1 лікарняній лабораторії було зареєстровано 8375 голів.

Із інфекційних хвороб у цьому році спостерігалися: сибірська виразка в с.Новосілки, загинуло 6 голів врх , бешиха свиней - захворіло 735 голів, мит коней - 36 голів, чума собак – 12 голів, актиномікоз - 24 голови врх, туберкульоз -13 голів врх.

Було проведено 4 розтини трупів тварин, підозрілих на сказ, а покусані ними люди були відправлені в Київський бактеріологічний інститут для проведення профілактичних Пастерівських щеплень .

На придбання медикаментів у 1906 році було виділено земськими зборами 600 крб. Медикаменти всьому населенню видавались безкоштовно.

В 1912 році в Острі працював повітовим ветеринарним лікарем Микола Павлович Щелканцев, у повіті було 7 фельдшерів на ветамбулаторіях в Острі, містечку Гоголів, с.Семиполки. містечку Бровари, с.Сорокошичі, с.Жукинська с.Вовчик .

Всі ветеринарні амбулаторії належали повітовому земству. За рік було прийнято хворих тварин: коней – 6439, врх – 8641, інших тварин – 5645 голів. Лікувальна допомога тваринам була безкоштовна. До 1912 року у Козелецькому і Остерському повітах ветеринарні амбулаторії розташовувались у пристосованих приміщеннях.

На першій ветеринарній дільниці у Козелецькому повіті до 1912 року працював ветеринарний лікар Сергій Прокопович Амітров, із 1912 року – Аркадій Андрійович Бойко. Ветеринарних фельдшерів було три – на ветамбулаторіях в Козельці, Чемері, Олишівці.

Ветеринарний персонал першої ветдільниці обслуговував територію в 1200 кв.верст, з поголів'ям тварин: коней – 20688 гол., врх -23635 гол., овець і кіз-23188 гол., свиней -20040 гол. За рік було прийнято хворих тварин: коней -1508 гол., врх - 930 гол., інших тварин – 624 гол. За медикаменти при лікуванні хворих тварин у Козелецькому повіті бралась плата: 10 коп. за медикаменти видані на руки і 5 коп. за застосовані медикаменти у ветамбулаторіях.

Так у 1912 році по першій ветдільниці було отримано 177 крб.73 коп. за медикаменти використані при лікуванні хворих тварин. В Остерському повіті знаходилась найбільша в Чернігівській губернії ветеринарна лікарняна дільниця, на ветлікаря припадала зона обслуговування в 3991 кв.версту.

Інфекційні хвороби,які були характерні для Козелецького і Остерського повітів у 1912 році: сап спостерігався у трьох неблагополучних пунктах, де захворіло 9 коней, видана винагорода (відшкодування) за забитих коней – 70 крб.

У Козелецькому повіті застосовувалась малеїнізація, також проводились поголовні огляди гуртів коней в населених пунктах, де були виявлені сапні коні .

Сибірська виразка: з 1907 по 1912 р.р. в Козелецькому і Остерському повітах було виявлено 123 неблагополучні пункти, в яких захворіло 430 голів врх, 68 гол. коней, 36 овець.

Ящур мав найбільше розповсюдження в Остерському повіті, в 21 неблагополучному пункті захворіло 2480 гол. врх, 11 гол. овець, 131 гол. свиней, в Козелецькому повіті захворіло 411 гол. врх, 119 гол. овець і кіз, 70 голів свиней.

Мит коней: 29 неблагополучних пунктів на першій ветдільниці Козелецького повіту, захворіло 73 голови, загинуло 4 голови, в Остерському повіті – 14 неблагополучних пунктів, захворіло 246 гол.

Бешиха свиней: 37 неблагополучних пунктів в Остерському повіті, захворіло 3752 гол., в Козелецькому повіті – 46 гол.

Септицемія свиней: 21 неблагополучний пункт в Козелецькому повіті захворіло 161 гол., загинуло - 45 гол.

Чума свиней: 1 неблагополучний пункт в Козелецькому повіті, на 1 дільниці захворіло 299 гол., загинуло – 160.

Сказ: Козелецький повіт, 1 неблагополучний пункт, захворіла 1 собака, яка і була забита, в Остерському повіті захворіло 6 свиней, із них 2 загинуло, 4 забиті, 3 собаки, які були забиті .

Актиномікоз: 10 неблагополучних пунктів в 2-х повітах, захворіло 80 гол. врх.

Стригучий лишай: 35 неблагополучних пунктів на 1 ветдільниці Козелецького повіту, захворіло 122 гол. врх.

Віспа: 2 неблагополучні пункти Остерського повіту, захворіло 16 гол. врх.

Правець: 2 неблагополучні пункти у 2 повітах, захворіло 3 гол. коней .

Холера птиці: 1 неблагополучний пункт у Козелецькому повіті, 5 гол., 1 неблагополучний пункт в Остерському повіті, захворіло 158 гол.

Чума собак: 1 неблагополучний пункт, 1 ветдільниця Козелецького повіту, Захворіло 2 гол., 1 голова загинула.

Із профілактичних засобів боротьби з інфекційними хворобами тварин у повітах активно впроваджувалось щеплення проти сибірської виразки сільськогосподарських тварин, септицемії і бешихи свиней. Застосовувалась видача винагороди за шкіри загиблих від сибірської виразки тварин і закопаних разом із шкірами тварин по розпорядженню ветеринарного персоналу або поліції. У 1908 році в Козельці була відкрита громадська бойня. У 1910 році також відкрита громадська бойня в Острі .

Ветеринарний нагляд за забитими на бойнях тваринами існував постійно. Це мало велике значення для характеристики санітарного стану поголів'я тварин, також для визначення на основі клінічних даних таких захворювань, як туберкульоз, актиномікоз, трихінельоз, фіноз та ін. захворювань.

У 1912 році надійшло на бойню в Козельці 928 гол. врх, 3168 гол. овець, 780 гол. свиней. Розмір плати за забиту тварину становив по 15 коп. за пуд м'яса.

Після визволення району від фашистів почало налагоджуватись мирне життя. Мобілізовані ветспеціалісти в основному були ще на фронті, а ті, що залишилися приступили до повсякденної і такої необхідної людям роботи. Не вистачало не тільки ветлікарів, але і фельдшерів. Працювали в основному фельдшери з річною підготовкою, яких готувала Новгород-Сіверська ветеринарна школа, і ветсанітари, які пройшли курсову підготовку.

Ветеринарну службу району очолив В.П. Шкаберда, директором міжрайонної ветеринарної бактеріологічної лабораторії був М.Ф. Черенок. Лабораторія обслуговувала 9 адміністративних районів.

Козелецька райветлікарня, яка була побудована ще в XIX ст., була повністю зруйнована і відбудові не підлягала, тому згодом для лікарні було передано приміщення, яким користувалася райсільгосптехніка.

Більшість ветеринарних дільниць і пунктів розміщувалися в старих сільських хатах, а деякі взагалі не мали робочих місць.

Міжрайонна ветбаклабораторія також знаходилась у старому напівзруйнованому приміщенні, яке не відповідало нормативним умовам роботи.

Реєструвались такі інфекційні хвороби, як сибірка, сап, мит, сказ, інфекційна анемія і енцефаломієліт коней, чума і бешиха свиней, бруцельоз, піроплазмоз, туберкульоз, короста, паратиф, різні гельмінтози. Не вистачало медикаментів, біопрепаратів, діагностикумів, інструментарію, обладнання, господарського інвентаря і спецодягу. Досить згадати, що засобом проти піроплазмідозів було обмивання водою тварин від кліщів. У 1943-1948 р.р. в район, як і в область, не надходило навіть лізолу, креоліну, риванолу, гліцерину.

У 1950 році на території нинішнього району були Козелецький і Остерський райони. Структура ветмережі була такою: ветспеціалісти (головний ветлікар і епізоотолог) Козелецького райсільгоспвідділу; Козелецька центральна зооветеринарна дільниця; Ничогівська зооветеринарна дільниця; Олбинська зооветеринарна дільниця, ветспеціалісти (головний ветлікар і епізоотолог) Остерського райсільгоспвідділу; Остерська центральна зооветдільниця; Косачівська зооветдільниця; Козелецька міжрайонна ветбаклабораторія; Остерська м'ясоконтрольна станція. Чемерська зооветдільниця входила до Олишівського району. Ветеринарну службу очолювали тоді висококваліфіковані і досвідчені лікарі, фронтовики-орденоносці: Козелецького району – В.В. Желтановський, Остерського – П.І. Іваненко.

У 1959 році відкриваються Стависька і Булахівська, а в 1960 – Сираївська, Олбинська, Євминська і Морівська ветдільниці та Данівський і Красилівський ветпункти.

Після закінчення адміністративно-територіальної реформи у 1962 році Остерський район приєднується до Козелецького і структура ветмережі стає такою: Козелецька районна станція по боротьбі з хворобами тварин; Остерська дільнична ветеринарна лікарня; Морівська, Сираївська, Чемерська, Бірківська, Євминська, Лемешівська, Булахівська, Вовчківська, Стависька, Олбинська ветдільниці, Козелецька районна ветеринарна лабораторія, Козелецька і Остерська м'ясо-молочні харчові контрольні станції.

В районі ліквідовуються такі хвороби: сибірка, сап, мит, інфекційна анемія і енцефаломієліт коней, чума свиней, бруцельоз, піроплазмоз, короста, стригучий лишай, паратиф, проте виникає ящур, хвороба Ауески, інфекційний кератокон'юнктивіт, парамфістоматоз і залишаються туберкульоз, сказ, бешиха, гельмінтози.

У 1954 році відкривається м'ясоконтрольна станція в Козельці, а першою її завідуючою стає дружина головного ветлікаря району Є.Г.Желтановська.

Будується нове типове двоповерхове приміщення ветеринарної лабораторії і в 1975 році лабораторні працівники почали працювати в нових умовах.

Ветеринарну службу очолили І.С.Гамоля, І.О.Журба.

2. Ознайомитись з нинішньою структурою ветеринарної служби Козелецького району.

В даний час мережа державної ветеринарної медицини Козелецького району одна з найчисельніших та найбільш розгалужених в області, а саме:

Козелецьке районне управління Головного управління Держпродспоживслужби в Чернігівській області - начальник Приходьон П.І., зав.відділом держнагляду за дотриманням санітарного законодавства - Петренко С.Г., головний спеціаліст відділу безпечності харчових продуктів та ветеринарії - Семистрок Т.В.;

Козелецька районна державна лікарня ветеринарної медицини - начальник Омельченко М.Г., заступник начальника, зав.протиєпізоотичним відділом Гридько А.І.; лікар-епізоотолог Середжимов І.О.; лікар ветеринарної медицини Толстая В.М.; зав.аптекою Федоренко Т.В., фельдшер ветеринарної медицини Побережний В.В.,

Ставицька дільнична лікарня ветмедицини - завідуючий Толстой М.В.;

Остерська дільнична лікарня ветмедицини – завідуючий Зиль А.В.;

Сираївська дільнична лікарня ветмедицини - в.о.завідучого Ігнатенко О.М.,;

Бірківська дільнична лікарня ветмедицини - завідуючий Лескович М.М., фельдшер ветеринарної медицини Ліскович І.О.;

Карпівська ветеринарна дільниця - завідуючий Приходьон М.В.;

Олбінська, Красилівська ветеринарна дільниця - завідуючий Потапенко В.М., фельдшер ветеринарної медицини Степаненко М.П.;

Козелецька районна державна лабораторія Держпродспоживслужби - директор Закревський О.Б.;

Лабораторія ветсанекспертизи Козелецького ринку - завідуючий Самко Г.Г.;

Лабораторія ветсанекспертизи Остерського та Деснянського ринків - завідувача Пономаренко Т.В..

Загальна площа землекористування району складає 266017,0 га, в тому числі сільгоспугідь 102055 га, в тому числі орної землі 62024 га, випасів 20013 га, сінокосів 19381 га, лісів і чагарників 11608 га, боліт 6009 га, присадибних ділянок 9310 га.

На території району розташовані господарства, які утримують тварин :

ТОВ "Данівське", СТОВ"Полісся", ТОВ"СВК"Дружба", СВК"Мрія", СВК"Родіна", ДП"Чайка" філія"Чемер" Держуправління справами Офісу Президента, ПІК"Джиммі ІТК", навчальне господарство Козелецького коледжу ветеринарної медицини БНАУ та Геріатричний пансіонат Чернігівської обласної ради у с.Часнівці, ТОВ"ТАСБІО", БО"БФ"Беремицьке Біосфера".

3. Ознайомитись з основними завданнями Козелецької районної державної лікарні ветеринарної медицини.

Районна державна лікарня ветеринарної медицини відповідно до Закону України "Про ветеринарну медицину" є державною установою ветеринарної медицини, яка підпорядковується Головному управлінню Держпродспоживслужби Чернігівської області і належать до сфери управління Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів.

Лікарня у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України, актами Кабінету Міністрів України, Верховної Ради України, Президента України, наказами Міністерства аграрної політики та продовольства України, Держпродспоживслужби, Головних управлінь та цим Положенням.

Основними завданнями Лікарні є:

- 1) охорона території району від занесення з території інших держав, областей або з карантинної зони збудників інфекційних хвороб тварин, а також недопущення їх розповсюдження за межі адміністративної території або карантинної зони;
- 2) ветеринарне обслуговування тварин господарств різних форм власності та фізичних осіб на відповідній території;
- 3) реалізація заходів щодо додержання ветеринарно-санітарних та санітарних вимог, установлених законодавством;
- 4) профілактика, діагностика інфекційних, інвазійних та незаразних хвороб тварин і їх лікування;
- 5) захист населення від хвороб, спільних для тварин і людей;
- 6) організація проведення ідентифікації та реєстрації тварин;
- 7) сприяння:

- постійному навчанню та підвищенню кваліфікації спеціалістів ветеринарної медицини;
- впровадженню у практику та широкому застосуванню досягнень наукової і практичної ветеринарної медицини.

Лікарня відповідно до покладених на неї завдань:

- 1) організовує та здійснює профілактичні, діагностичні, лікувальні заходи;
- 2) здійснює заходи для проведення дезінфекції, дезінсекції, дератизації та фумігації на потужностях, що використовуються для виробництва, переробки, зберігання та обігу тварин, харчових продуктів, репродуктивного матеріалу, ветеринарних препаратів, субстанцій, кормових добавок, преміксів, кормів тощо, а також щодо засобів, що використовуються для їх транспортування;
- 3) здійснює протиепізоотичні, ветеринарно-санітарні та санітарні заходи в разі виникнення інфекційних хвороб;
- 4) аналізує причини виникнення хвороб та недуг тварин та їх загибелі, розробляє рекомендації щодо профілактики та лікування;
- 5) організовує спільно із органами та закладами охорони здоров'я, центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій та запобігання їх виникненню, ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, роботу із захисту населення від зоонозів та своєчасний обмін інформацією про хвороби тварин;
- 6) бере участь у розслідуванні випадків виникнення та поширення інфекційних, у тому числі спільних для людей і тварин, масових неінфекційних захворювань, отруєнь та радіаційних уражень людей;
- 7) отримує інформацію, необхідну для встановлення епізоотичного стану, виявлення причин захворювання тварин та оцінки безпечності харчових продуктів тваринного походження;
- 8) організовує:
 - проведення лабораторно-діагностичних досліджень з метою профілактики та діагностики хвороб тварин;
 - визначення безпечності та окремих показників якості харчових продуктів тваринного (а на ринках і рослинного) походження, а також кормів тваринного і рослинного походження, кормових добавок, преміксів, готових кормів, ґрунту, води питної та води для тварин;
 - проведення лабораторних досліджень (випробувань) показників безпечності та якості об'єктів санітарних заходів, факторів середовища життєдіяльності людини, що мають шкідливий вплив на здоров'я населення, якості насіння і садивного матеріалу та інших досліджень шляхом виконання повного комплексу досліджень;
- 9) здійснює ветеринарне обслуговування тварин господарств різних форм власності та фізичних осіб;
- 10) здійснює аналіз та веде облік хворих і загиблих тварин;
- 11) бере участь у межах своєї компетенції у проведенні атестації робочих місць, спеціалістів ветеринарної медицини;

12) видає органам страхування висновки щодо причин захворювання, вимушено забитих, загиблих або знищених тварин;

13) сприяє упровадженню у практику та широкому застосуванню досягнень наукової і практичної ветеринарної медицини;

14) видає ветеринарні документи;

15) проводить заходи щодо профілактики і ліквідації хвороб тварин (крім випадків, передбачених у статті 98 Закону України "Про ветеринарну медицину"), лікування тварин, які страждають на хвороби та недуги, лабораторні дослідження, ветеринарно-санітарну експертизу товарів;

16) веде облік проведеної роботи та подає звіти Головному управлінню в установленому порядку;

17) бере участь у проведенні ідентифікації і реєстрації тварин та здійснює аналіз стану їх проведення та надає пропозиції Головному управлінню про вжиття необхідних заходів;

18) надає ветеринарні та інші послуги суб'єктам господарювання відповідно до законодавства;

19) здійснює інші функції, необхідні для виконання покладених на неї завдань, відповідно до законодавства.

Після виконання завдання студент повинен:

Знати:

1. Структуру ветеринарної служби Козелецького району.
2. Основні завдання Козелецької районної державної лікарні ветеринарної медицини.

Вміти:

1. Орієнтуватись в структурі та завданнях районних лікарень ветеринарної медицини.

Література:

Кульбако В.Д. Ветеринарна медицина Чернігівської області. – Чернігів: ФОП Лозовий В.М., 2011. – С. 85-101.

Інструкційна картка розроблена викладачем Омельченко В.П.